

Startnotitie m.e.r. golfbaan Goatum

8 april 2008

Startnotitie m.e.r. golfbaan Goatum

Verantwoording

Titel	Startnotitie m.e.r. golfbaan Goatum
Opdrachtgever	Golfbaan Grou Beheer bv
Projectleider	Hans Sluiter
Auteur(s)	Marlies Verspui, Niels Bronsgeest
Projectnummer	4484205
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	8 april 2008
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Ruimte
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Milieueffectrapportage nieuwe golfbaan	9
1.1 Een golfbaan in Grou	9
1.2 Mer-plicht	9
1.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag	10
1.4 Stappen in de m.e.r.	10
1.5 Leeswijzer	11
2 Waarom een golfbaan in Grou	13
2.1 Waarom een golfbaan?	13
2.2 Locatieonderzoek	14
2.3 De relatie met andere besluiten	15
2.3.1 Besluiten met betrekking tot de voorgenomen activiteit	15
2.3.2 Besluiten met een algemeen karakter	15
3 Voorgenomen activiteit en alternatieven	17
3.1 Uitgangspunten golfbaan	17
3.2 De verschillende planonderdelen	18
3.3 Inrichting van de golfbaan	18
3.4 Recreatieve meerwaarde van de golfbaan	19
3.5 Alternatieven	19
4 Haalbaarheidsonderzoek	21
5 Milieuaspecten	23
5.1 Gebiedsbeschrijving	23
5.2 Bodem en water	24
5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	24
5.4 Natuur	25
5.5 Verkeer, woon- en leefmilieu	26

Bijlage(n)

1. Afstemming tussen m.e.r. en bestemmingsplan (huidige en nieuwe Wet ruimtelijke ordening)
2. De onderzochte locaties
3. Concept inrichtingsschets Golfbaan Goatum

1 Milieueffectrapportage nieuwe golfbaan

1.1 Een golfbaan in Grou

De golfmarkt groeit in Nederland jaarlijks met 10 tot 15 %. De komende tien jaar is er in Nederland behoefte aan meer golfbanen. Van de circa 130 golfbanen in Nederland liggen er zeven in Friesland. Golfbaan Grou Beheer bv nam in 2003 heeft het initiatief om een nieuwe 18-holes golfbaan te ontwikkelen in Friesland. Na marktverkenningen en gesprekken met partijen is de keuze uiteindelijk gevallen op de gemeente Boarnsterhim. Het plan bestaat om ten zuidoosten van Grou een golfbaan te realiseren. De golfbaan wordt gecombineerd met de realisatie van enkele tientallen recreatiewoningen (20 tot 50), evenals aanlegplaatsen voor de recreatievaart.

De nu voorliggende startnotitie vormt een begin van de m.e.r.-procedure¹ voor de aanleg van de golfbaan.

1.2 Mer-plicht

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en enkele daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten. Het doel van m.e.r. is om het milieubelang een volwaardige rol te geven in besluiten over grootschalige projecten. Op grond van het gewijzigde Besluit Milieueffectrapportage 1994 (onderdeel C, activiteit 10.2) geldt voor de aanleg van een golfbaan een wettelijke verplichting om de procedure van een projectm.e.r. te doorlopen zodra de oppervlakte van de golfbaan een drempelwaarde overstijgt. Deze projectm.e.r.-plicht geldt in gevallen waarin de golfbaan een oppervlakte heeft van 50 hectare of meer, of 20 hectare of meer in een gevoelig gebied valt. De voorgenomen activiteit heeft in totaal een oppervlakte van 80 hectare. De drempelwaarde van 50 hectare wordt hiermee overschreden. Er is voor dit initiatief dus sprake van een projectm.e.r.-plicht.

Het milieueffectrapport (MER) wordt gekoppeld aan het bestemmingsplan dat voor de golfbaan wordt opgesteld. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de afstemming tussen de m.e.r.-procedure en het bestemmingsplantraject.

¹ In deze startnotitie worden verschillende schrijfwijzen gehanteerd:
m.e.r. = de procedure van milieueffectrapportage
MER = het feitelijke milieueffectrapport

1.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De initiatiefnemer voor de nieuwe golfbaan is Golfbaan Grou Beheer bv (de instantie die de voorgenomen activiteit uitvoert). De m.e.r. is gekoppeld aan de totstandkoming van een nieuw bestemmingsplan. De gemeente Boarnsterhim is de instantie die een besluit neemt over dit bestemmingsplan en is daarmee ook bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure.

1.4 Stappen in de m.e.r.

De m.e.r.-procedure kent de volgende stappen:

1. Startnotitie: het eerste document in de m.e.r.-procedure is de startnotitie. Hierin geeft de initiatiefnemer aan dat hij van plan is een 18-holes golfbaan aan te leggen en dat daartoe de m.e.r.-procedure wordt doorlopen. Ook wordt in de startnotitie globaal beschreven waarom deze activiteit noodzakelijk is, wat ermee wordt beoogd en welke milieueffecten verwacht kunnen worden
2. Inspraak en advies: het bevoegd gezag (de gemeente Boarnsterhim) legt de startnotitie ter inzage en stuurt deze voor advies naar een aantal instanties, waaronder de onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. (Cie m.e.r.). De Cie m.e.r. brengt binnen negen weken een advies voor richtlijnen uit. Belanghebbenden kunnen binnen zes weken door middel van een inspraakreactie aangeven welke milieuaspecten naar hun mening in het op te stellen milieueffectrapport (MER) aan de orde moeten komen
3. Richtlijnen voor het MER: op basis van de startnotitie, inspraakreacties en adviezen stelt het bevoegd gezag richtlijnen vast. De richtlijnen geven aan welke aspecten in het MER behandeld moeten worden, en op welke manier. Hierbij worden de wettelijke inhoudseisen voor een MER als uitgangspunt genomen
4. MER: de initiatiefnemer stelt vervolgens het feitelijke MER op, waarin een antwoord wordt gegeven op de vragen uit de richtlijnen
5. Inspraak en advies: als het MER is afgerond, maakt het bevoegd gezag dit bekend en wordt het gelijktijdig met het bestemmingsplan voor de golfbaan ter inzage gelegd. Er volgt weer een periode van inspraak en advies
6. Besluit en evaluatie: het MER en de inspraakreacties / adviezen worden betrokken bij de besluitvorming over de golfbaan. Tot slot is er op basis van de m.e.r.-regeling de verplichting te evalueren of de voorspellingen uit het MER kloppen. Als dit niet het geval is kunnen aanvullende maatregelen worden getroffen

De startnotitie m.e.r. voor de golfbaan Goatum

Met de nu voorliggende startnotitie wil de gemeente Boarnsterhim u informeren over de start van de m.e.r. voor het bestemmingsplan golfbaan Goatum. Centraal staat de manier waarop de initiatiefnemer voorstelt straks het MER op te stellen. Iedereen wordt uitgenodigd hierover zijn of haar mening te geven en aan te geven welke milieuaspecten in het MER aan de orde moeten komen.

Uw reactie kunt u sturen naar:

Gemeente Boarnsterhim

t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders

o.v.v. Startnotitie m.e.r. golfbaan Goatum

Postbus 40

9000 AA Grou

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk twee beschrijft het kader waarbinnen deze m.e.r.-procedure wordt gestart: onderbouwing van de locatiekeuze voor de golfbaan, vigerend beleidskader en relatie met andere relevante besluiten. In hoofdstuk drie wordt de voorgenomen activiteit toegelicht, hoe ziet het golfcomplex eruit, op welke wijze wordt het terrein ontsloten en welke overige voorzieningen worden beoogd.

Hoofdstuk vier bespreekt de haalbaarheid en draagvlak, waardoor de ontwikkeling van de golfbaan ingebed wordt in de bestaande sociale en ruimtelijke structuren.

Tot slot wordt in hoofdstuk vijf inzicht gegeven in de in het MER te onderzoeken milieuaspecten. Naast een korte beschrijving van de bestaande situatie wordt aangegeven welke effecten worden onderzocht in het kader van het MER.

Kenmerk R001-4484205KCE-esp-V02-NL

2 Waarom een golfbaan in Grou

2.1 Waarom een golfbaan?

Groei in golf

De populariteit van de golfsport groeit en daarmee wordt deze activiteit laagdrempelig en voor meer mensen toegankelijk. Deze groeiende lijn resulteert in een steeds grotere druk op het bestaande aanbod van golfbanen in Nederland. Bijkomend verschijnsel is het feit dat driekwart van de golfers niet gebonden is aan een lidmaatschap van een club en bijbehorende golfbaan. Dit brengt met zich mee dat een grotere capaciteit van de banen wordt gevraagd om zeker in het hoogseizoen aan deze vraag te kunnen voldoen.

De traditionele golfbanen in Nederland hebben een gesloten karakter en kunnen de aanwas van 25.000 nieuwe golfers per jaar niet aan. Driekwart van het aantal zijn 'vrije golfers' die geen animo hebben aan een lidmaatschap van een golfvereniging. Zogenaemde 'pay and play' golfbanen zijn voor deze mensen een uitkomst. Op deze ontwikkeling wordt ingespeeld in Grou. Grou geniet landelijke bekendheid door de vele watersportmogelijkheden. De ontwikkeling van Golfbaan Goatum aan water betekent een goede economische impuls voor de gemeente Boarnsterhim.

Ontwikkeling van recreatie in de regio

In het streekplan van de provincie Friesland wordt de gemeente Boarnsterhim aangewezen als een gebied dat aandacht moet blijven schenken aan mogelijkheden tot het uitbreiden van het waterareaal en het verbeteren van de kwaliteit van recreatieve voorzieningen. Daarnaast dient er meer aandacht te komen voor niet watergebonden recreatie. Binnen het recreatieve kerngebied is onder andere Grou aangewezen als de kern waar initiatieven voor verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme bevorderd moeten worden.

Het initiatief dat in deze startnotitie wordt beschreven, komt aan deze doelstelling tegemoet.

Voor nieuwe, publiekaantrekkelijke toeristische voorzieningen en accommodaties gaat de voorkeur van de provincie uit naar een locatie in of in de nabijheid van de speerpunten voor water- en landrecreatie en van recreatieontwikkelingskernen of in aansluiting op de bestaande concentratiepunten. In het Streekplan 2005 - 2015 "Oer de romte fan Fryslân" staat dat Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân willen vasthouden aan concentratie van recreatieve en toeristische voorzieningen in een beperkt aantal kernen en gebieden.

2.2 Locatieonderzoek

Onderzoek naar verschillende golfbaanlocaties

In 2003 heeft Golfbaan Grou Beheer bv het idee gelanceerd voor de aanleg van een golfbaan aan het water in Friesland. Dit concept is uniek in Nederland. Samenwerking is gezocht met de gemeente Boarnsterhim. In 2004 is in aanvulling op het vigerende Bestemmingsplan Buitengebied 1998 de notitie 'Beleidslijn Golfbaanterrein in Boarnsterhim' opgesteld. Voorafgaand aan deze beleidslijn is een aantal locaties voor een golfbaan aan de hand van een reeks criteria onderzocht (zie bijlage 2). De locatie Goatum maakte daar geen onderdeel van uit. Een locatiekeuze is destijds echter niet gemaakt.

In januari 2006 heeft het college van Boarnsterhim de initiatiefnemer van de golfbaan Goatum verzocht dit plan nader uit te werken binnen de bestaande beleidskaders. Dat is nu gebeurd. Zowel in het vigerende Bestemmingsplan Buitengebied 1998 als in het voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied 2007 speelt recreatie een belangrijke rol. Aangegeven wordt dat recreatieve ontwikkelingen zich onder meer voordoen in aansluiting op en rond de grotere meren bij Grou. Op basis hiervan, alsmede op basis van analyse en interpretatie van sectoraal beleid, kengetallen en marktverkenningen is de gemeente gekomen tot het op de functieontwikkelingskaart aangegeven 'zoekgebied recreatieve ontwikkelingen', waaronder het gebied Goatum valt. Feitelijk is dat een voortzetting van het beleid in het vigerende plan (recreatief kerngebied). Hierbinnen is de oprichting van een golfbaan en verblijfsrecreatieve voorzieningen onder voorwaarden mogelijk. Samen met bedrijfseconomische en financiële overwegingen komt het gebied Goatum als eerste in aanmerking voor de vestiging van een golfbaan.

Nadere onderbouwing locatiekeuze Goatum

De beoogde locatie voor de golfbaan ligt ten zuiden van Grou, aan de zuidkant van het Prinses Margrietkanaal en grenst aan Pikmeer, Tynje en Peanster Ee. Het gebied is een onderdeel van het Friese laagveengebied, met een afwisseling van meren, riet en grasland. Bij de locatiekeuze zijn de volgende factoren van invloed geweest:

- De ligging in een zeer aantrekkelijk toeristisch-recreatief gebied, dat jaarlijks vele verblijfstoeristen en dagrecreanten trekt. De golfbaan bevindt zich in een belangrijk vaargebied van Friesland
- Het gebied valt binnen 'zoekgebied recreatieve ontwikkelingen'
- De ligging aan het Prinses Margrietkanaal, Pikmeer, Tynje, Peanster Ee en de waterlopen het Nauwe Deel en het Wijde Deel
- De kaden met woonboten en caravans met opgaande oeverbeplanting aan de boorden van de Peanster Ee en Pikmeer

- De vele vaarroutes zoals de Staandemastroute Grou-Akkrum, de motorbootroute richting Oude Venen-Drachten-Lauwersmeer, en de motorbootroute richting Jirnsum, de motorbootroute richting Reduzum-Zwette en het Prinses Margrietkanaal voor de beroepsvaart
- De ligging tegenover De Burd, met in het noorden het natuurgebied de Noarderburd (natuur met extensief recreatief medegebruik) en in het zuiden de Suderburd (natuur met recreatief medegebruik)
- De mogelijkheid op die plek gronden aan te kopen om de ontwikkeling te verwezenlijken

2.3 De relatie met andere besluiten

Er zijn relevante besluiten en beleidskaders met betrekking tot de voorgenomen activiteit. Onderscheid is aan te brengen in besluiten die direct betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en besluiten en beleidsvoornemens met een meer algemeen karakter. Deze kunnen van belang zijn voor het plangebied en/of omgeving. In het MER zal het relevante beleidskader nader worden uitgewerkt.

2.3.1 Besluiten met betrekking tot de voorgenomen activiteit

- In het vigerend Bestemmingsplan Buitengebied 1998 kent het plangebied een overwegend agrarische bestemming
- Het noordelijk deel van het plangebied, bij boerderij 'Koldaard', is onderdeel van de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (Streekplan Provincie Friesland 2006)
- De oostelijke zijde van het plangebied is zoekgebied voor de robuuste natte ecologische verbindingzone van het traject Rottige Meenthe-Oude Venen via Bokkumermeer (provincie Friesland 2006)
- De gronden ten oosten van het Pikmeer, Tynje en Peanster Ee maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (provincie Friesland, 2005)
- In het Streekplan Friesland wordt aangegeven, dat het plangebied aan de oostkant grenst aan een stiltegebied

2.3.2 Besluiten met een algemeen karakter

In het MER het vigerende beleidskader in beeld worden gebracht, waarbij de voor de ontwikkeling van de golfbaan relevante zaken aan bod komen. Onderstaande tabel biedt een overzicht van relevantie nota's en plannen.

Tabel 2.1 Beleidskader en wet- en regelgeving

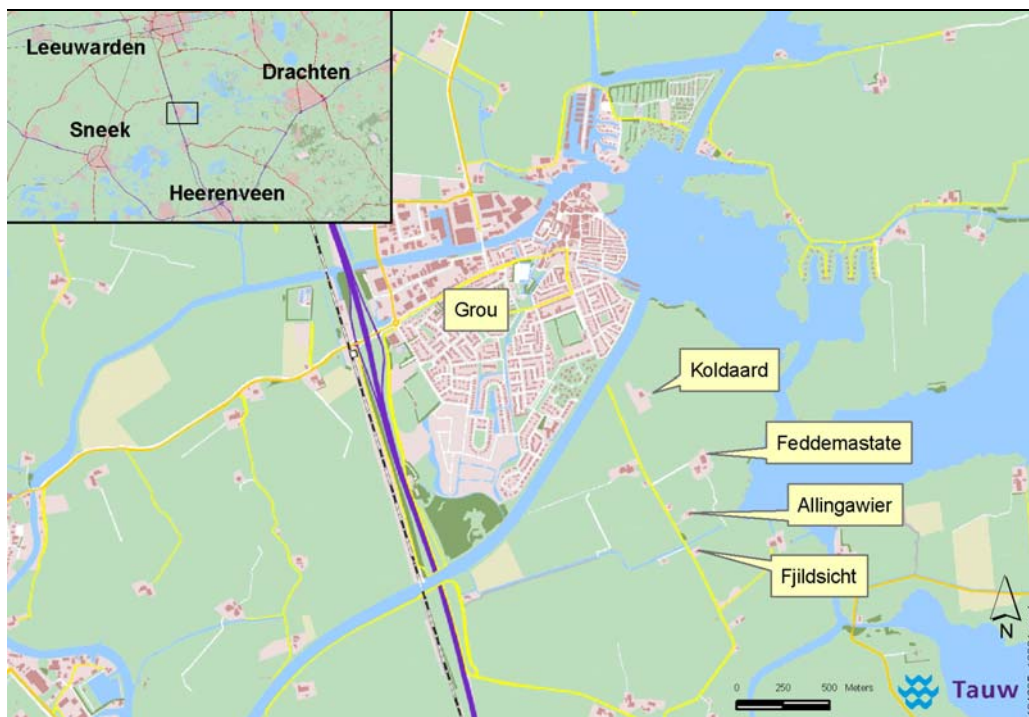
Nota's en plannen	Doel document	Relevantie voor dit MER
Waterbeheer 21 ^e eeuw	Geeft uitgangspunten waterbeleid voor de 21 ^e eeuw	Inpassingsvraagstuk binnen watersysteem polder
Nota Ruimte	Visie van het kabinet voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland	Geeft richtlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling voor betreffend plangebied (incl. natuurontwikkeling)
Vierde nota waterhuishouding	legt de belangrijkste beleidsdoelstellingen voor waterbeheer vast	Beschrijft de doelstellingen voor het waterbeheer voor dit deel van Nederland
Streekplan Friesland 2007	Geeft richtlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de provincie	Specifieke plangebied krijgt richtlijnen mee
Bestemmingsplan gemeente Boarnsterhim	Planologisch kader voor buitengebied Boarnsterhim	Vigerend ruimtelijk plan, met planologisch-juridische basis voor de inrichting van het plangebied

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Uitgangspunten golfbaan

Bij het ontwerp van de golfbaan is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Geen pontverbinding over Prinses Margrietkanaal mogelijk tussen aquaduct en monding Pikmeer
- Gelet op nautische veiligheid geen nieuwe in- en uitvaarten vanuit het plangebied naar het Prinses Margrietkanaal
- Herkenbaarheid en accentuering van de typische landschappelijke kernkwaliteiten
- In het kader van de vaarwegverordening en de aanvaringsrisico's van gebouwen worden alleen de locaties van de huidige bebouwing verbouwd, dan wel verdicht bebouwd
- De (woon)boerderijen Fjildsicht en Allingawier met hun erven blijven onveranderd, hun omgeving wordt geïntegreerd binnen het plangebied van de golfbaan
- Bestaande woonarken en caravans blijven behouden

Figuur 3.1 Ligging van het plangebied in Friesland (inzet) en plangebied ten opzichte van Grou. Namen van boerderijen zijn weergegeven.

3.2 De verschillende planonderdelen

Het gehele golfcomplex heeft een omvang van circa 80 hectare en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een 18-holes golfbaan
- Een drivingrange
- Een oefenbaan
- Pitch en put holes
- Een centrumgebouw (openbaar clubgebouw) met restaurant en hotelaccommodatie met 20 eenvoudige kamers
- Een jachthaven inclusief sanitaire voorzieningen in een natuurlijke setting
- 20 - 50 recreatiewoningen (boerenerven en recreatiewoningen)

In bijlage 3 is een concept van de inrichtingsschets van de golfbaan opgenomen.

De golfbaan heeft een par van 70 en voldoet hiermee aan de hoogste eisen van de Nederlandse Golf Federatie en aan de internationale voorwaarden van St. Andrews (Schotland). De hoofdpzet is dat twee spelronden van 9 holes gemengd door het terrein lopen.

3.3 Inrichting van de golfbaan

De 18-holes golfbaan wordt met veel waterpartijen geprojecteerd op polderpeil met een paar kleine pitch en put holes. De voorzieningen worden rondom de Feddemastate geconcentreerd. Hier is ruimte voor onder andere een restaurant, hotelaccommodatie met 20 eenvoudige kamers, instructieruimtes, een golfshop en sanitaire gebouwen. In het plangebied worden tussen de 20 en 50 recreatiewoningen gerealiseerd. De nieuwe haven wordt in een natuurlijke setting ontwikkeld, met alle havenfaciliteiten op boezempeil. Deze zuidhoek van het plangebied beslaat grofweg 8 hectare (10 % van totale gebied). Daarnaast is centraal bij de ontsluitingsroute een parkeerterrein gesitueerd. Rond de golfbaan is ruimte voor een openbaar wandelpad wat de recreatieve aantrekkingskracht vergroot. De bestaande bermsloten en poldervaarten worden zoveel mogelijk gehandhaafd dan wel verbreed. De ontsluiting van de golfbaan loopt via de bestaande openbare weg.

3.4 Recreatieve meerwaarde van de golfbaan

Het centrale deel van Friesland staat bekend als een trekpleister voor de waterrecreant. De aanleg van de golfbaan zal een extra sport- en ontspanningsvoorziening opleveren voor de bewoners van het gebied, maar ook voor de recreanten op het water en vanuit de wijdere omgeving. In het streekplan van de provincie Friesland wordt nadrukkelijk de ontwikkeling van attracties bevorderd. Deze golfbaan is hier een voorbeeld van.

De exploitatie is gericht op twee categorieën spelers. Om te beginnen zijn er de leden. Maar ook, en juist voor de toerist van buiten dit gebied, zijn er de 'pay and play'-gasten. Om de golfsport in dit deel van Nederland te stimuleren wordt er ook een golfschool opgericht.

3.5 Alternatieven

In het MER moeten alternatieven voor de inrichting van de golfbaan worden uitgewerkt. Hierbij wordt ook de motivatie gegeven van de manier waarop deze alternatieven bepaald zijn. Bij de alternatievenontwikkeling is in ieder geval verplicht het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) te onderzoeken.

Bij de uitwerking van de alternatieven voor de golfbaan wordt gedacht aan alternatieven met het accent op:

- Landschappelijke inpassing en recreatief medegebruik
- Ecologische inpassing en stimuleren extra wateropgave

Bij de ontwikkeling van de alternatieven wordt de landschappelijke inpassing hoog ingezet. Het golfen op zich is een buitensport en met kansen om het gebied te koppelen aan wat 'buiten' gebeurt. Zowel voor de golfers als voor bijvoorbeeld wandelaars in de nabije omgeving kan dit een toegevoegde waarde opleveren.

Kenmerk R001-4484205KCE-esp-V02-NL

4 Haalbaarheidsonderzoek

Vraag naar golfbanen in Friesland

Het aantal golfbanen in Friesland is in verhouding tot de rest van Nederland minder. Er zijn in Nederland ruim 130 golfbanen, waarvan zeven in Friesland. Momenteel zijn er 250.000 golfers geregistreerd, waarvan er 125.000 aangesloten zijn bij een vereniging. De andere 125.000 golfers trekken langs tal van golfbanen.

De Nederlandse Golffederatie (NGF) en de Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG) hebben becijferd dat het aantal golfers tot 2010 doorgroeit tot ongeveer 320.000 spelers.

Deze gegevens bieden deze regio een grote kans om het aanbod van keuze in vrijetijdsbesteding te vergroten en een grotere doelgroep aan te trekken. Het gebied wordt zodoende voor meer mensen interessant en dit komt ten goede aan de economische situatie én het gastvrije imago dat Friesland kent.

Huidig aanbod aan golfbanen in Friesland

In Friesland zijn zeven golfbanen:

- Ameland: 9 holes
- Beetsterzwaag: 18 holes
- St. Nicolaasga: 18 holes
- In Gaasterland bij Balk: 9 holes
- Heerenveen: 9 holes
- In de Groene Ster bij Leeuwarden: 18 holes
- Op de Hildenberg bij Appelscha: 9 holes

Bij de golfbanen in Beetsterzwaag, Heerenveen, Ameland en in St. Nicolaasga is ook hotelaccommodatie aanwezig.

Golfbaan Goatum

Juist in dit gebied van de Friese meren is behoefte aan meer afwisseling en hoogwaardig kwalitatief aanbod van voorzieningen. Goede toeristische voorzieningen zijn immers belangrijk voor de werkgelegenheid, het imago van recreatiekernen en de vitaliteit van het platteland.

Wat betreft de bereikbaarheid van het plangebied is de locatie voor golfbaan Goatum een uitzondering op de bestaande golfbanen in Friesland. Naast het feit dat deze locatie over de weg bereikbaar is, is ook vanaf het water de toegang mogelijk.

Dit maakt dat de druk op de het parkeren wordt verkleind en biedt tevens de mogelijkheid een passend ontwerp te maken in combinatie met een haven.

De doelgroep voor deze specifieke golfbaan richt zich op vijf categorieën:

1. Om te beginnen is er de plaatselijke bevolking waar de belangstelling voor de golfsport toeneemt
2. Daarnaast zijn het de huurders c.q. gebruikers van recreatiewoningen die in de nabije omgeving regelmatig van de baan gebruik zullen gaan maken
3. Ook wordt rekening gehouden met de toeristen die zowel in laag- als in hoogseizoen in het Friese merengebied zijn
4. Als vierde groep wordt de huidige beoefenaar van de golfsport in binnen- en buitenland genoemd
5. Tot slot zijn er de actieve senioren uit binnen- en buitenland die een recreatiewoning willen kopen

De brede doelgroep(en) maakt deze golfbaan tot een gebied waar meerdere mogelijkheden verkend gaan worden.

5 Milieuaspecten

In het MER zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven van de bestaande situatie van het plangebied en omgeving. Tegelijkertijd zal ingegaan worden op de autonome ontwikkeling van het gebied, dit is de situatie die zou ontstaan als er geen golfbaan zou worden ontwikkeld. De bestaande situatie en de autonome ontwikkeling wordt in het MER gezien als de 'referentiesituatie'. De te verwachten effecten als gevolg van de ontwikkeling van de golfbaan en overige voorzieningen worden in het MER afgezet tegen de 'referentiesituatie'. In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de huidige situatie per milieuthema, en daarnaast worden de in het MER te onderzoeken effecten weergegeven.

5.1 Gebiedsbeschrijving

Huidige situatie

Het plangebied is onderdeel van het Friese laagveenlandschap. Aan de oostzijde bevinden zich de meren Peanster Ee en Pikmeer, met elkaar verbonden door de Tynje. Aan de noordkant wordt het gebied begrensd door het Prinses Margrietkanaal, de zuidgrens door graslanden en de westgrens door de weg Goatum (waarbij het zuidwestelijke deel van de golfbaan ten westen van de weg Goatum is geprojecteerd). Op de overgang van het land naar water liggen dijken met een hoogte van NAP + 0.2 m. Het agrarische land zelf heeft een hoogte van NAP - 0.8 m. Langs de oostrand is één woning en meerdere ligplaatsen van woonarken / recreatieschepen gelegen.

Aan de noordwestkant van het plangebied ligt het Fugeltjeslân, een belangrijk weidevogelgebied met een agrarische functie. Tussen het plangebied en het dorp Grou ligt het Prinses Margrietkanaal, de belangrijkste verbinding voor de beroepsscheepvaart door de noordelijke provincies.

Effecten

Het MER zal inzicht geven in de effecten als gevolg van:

- Verandering grondgebruik
- Verdwijnen van bebouwing
- Inpassing nieuwe bebouwing
- Ontwikkelingskansen voor karakteristieken / attractiviteit plangebied

5.2 Bodem en water

Huidige situatie

De bodem in het gebied bestaat uit klei op veen met daaronder een zandig pakket op circa 3 meter onder het maaiveld. Deze bodemopbouw is een karakteristiek voor het Friese meren gebied. De gemiddelde maaiveldhoogte bedraagt NAP - 0,70 m. Ter plaatse van de bebouwing en de toegangswegen liggen de hoger gelegen gronden. Het waterbeheer is in handen van het Wetterskip Fryslân. De streefpeilen liggen op NAP - 1.85 m. Rond de aanwezige erven en plaatselijk langs de wegen worden hogere streefpeilen gehanteerd.

Effecten

Het MER zal inzicht geven in de volgende effecten:

- Aantasting aardkundige waarden
- Aanvoer grond / grondstromen
- Beïnvloeding waterhuishouding en waterpeilen

5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Huidige situatie

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Friese laagveenlandschap. Friese meren worden afgewisseld met riet en grasland. De agrarische functie is beeldbepalend, en daarnaast zijn in het plangebied karakteristieke landschapselementen aanwezig. Zo zijn de dijken op de grens van land en water kenmerkend voor dit poldergebied. In het plangebied is een uitstraling naar het open water aanwezig.

De landschappelijke cultuurhistorie is terug te vinden in de structuur van kleine polders op regionaal schaalniveau. Deze polders worden omringd door eigen dijkensystemen. Binnen het plangebied is de cultuurhistorie terug te vinden in de laatmiddeleeuwse terpen met de bestaande boerderijen. Dit is ook de locatie waar een hoge archeologische verwachting voor geldt (FAMKE). De historische structuur is gewijzigd door de aanleg van het Prinses Margrietkanaal (na de Tweede Wereldoorlog). Dit kanaal vormt nu een landschappelijke barrière tussen Grou en Goatum.

Effecten

In het MER worden effecten beschreven op het gebied van:

- Landschappelijke inpassing
- Aantasting landschappelijke elementen
- Aantasting landschappelijke patronen
- Aantasting cultuurhistorische waarden
- Aantasting archeologische waarden

5.4 Natuur

Huidige situatie

Algemeen

Direct oostelijk van het plangebied is de ecologische robuuste verbinding geprojecteerd (onderdeel van de “Noordelijke Natte As”). Het gedeelte nabij Grou verbindt natuurgebieden rondom het Sneekermeer met het Natura2000-gebied de Oude Venen. De rand bestaat uit rietoevers met onder andere leverkruid en moerasbos. Nabij de Tynje is een kleine zomerpolder. Voor het overgrote deel bestaat het plangebied uit agrarisch gebruikte graslanden met sloten. Het noordelijk deel is beheersgebied en ecologische hoofdstructuur (EHS) en bestaat uit matig plantensoortenrijke graslanden met plantensoortenrijke sloten. Het overige agrarische gebied bestaat uit plantensoortenarme graslanden en matig tot weinig plantensoortenrijke sloten.

Specifieke soorten

Op basis van veldonderzoek² is geconstateerd dat binnen het plangebied algemene plantensoorten voorkomen. In het plangebied is één beschermde plant aangetroffen, de zwanenbloem. In het plangebied komen meerdere zoogdier- en amfibiesoorten voor, die ‘algemeen beschermd’ zijn in het kader van de Flora- en faunawet. Omdat het rietland in de overgang tussen de Peanster Ee en het zuidelijk deel van het plangebied (oostzijde van de vaart) een potentieel leefgebied van de strikt beschermde waterspitsmuis kan zijn, zal hier nader onderzoek naar worden gedaan.

Het plangebied wordt als foerageergebied gebruikt door meerdere vleermuissoorten. Het plangebied is daarnaast van belang voor diverse soorten watervogels, waarvan 19 soorten vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn. In het westelijk deel van het plangebied en westelijk van de weg Goatum komen broedvogels voor in de graslanden.

Het noordelijk deel van het plangebied is als beheersgebied aangewezen, en wordt beheerd met het oog op de weidevogels. Er komen diverse soorten weidevogels voor. In enkele boerderijen broedden in 2006 boerenzwaluwen. Het gebied heeft geen betekenis voor overwinterende vogels zoals ganzen. Soms worden enkele exemplaren in het meest noordoostelijke deel van het plangebied waargenomen.

Effecten

In het MER worden de volgende effecten beschreven:

- Effecten op beschermde gebieden
- Areaalaantasting flora en fauna
- Verstoring flora en fauna (geluid, licht, betreding, et cetera)

² Uit: Natuurtoets Goatum, Grontmij, 19 januari 2007

- Ontwikkelingskansen voor natuur (inclusief effect op het functioneren van de robuuste verbinding)

5.5 Verkeer, woon- en leefmilieu

Huidige situatie

De huidige woningen in het plangebied worden ontsloten via een smalle bestemmingsweg aan de zuidzijde van het plangebied (de Birstum ten zuiden en de Goatum ten noorden). De huidige bebouwing bestaat uit enkele boerderijen. De toegangsrouten worden in de huidige situatie vooral gebruikt voor bestemmingsverkeer, agrarisch verkeer en schoolgaande kinderen.

Effecten

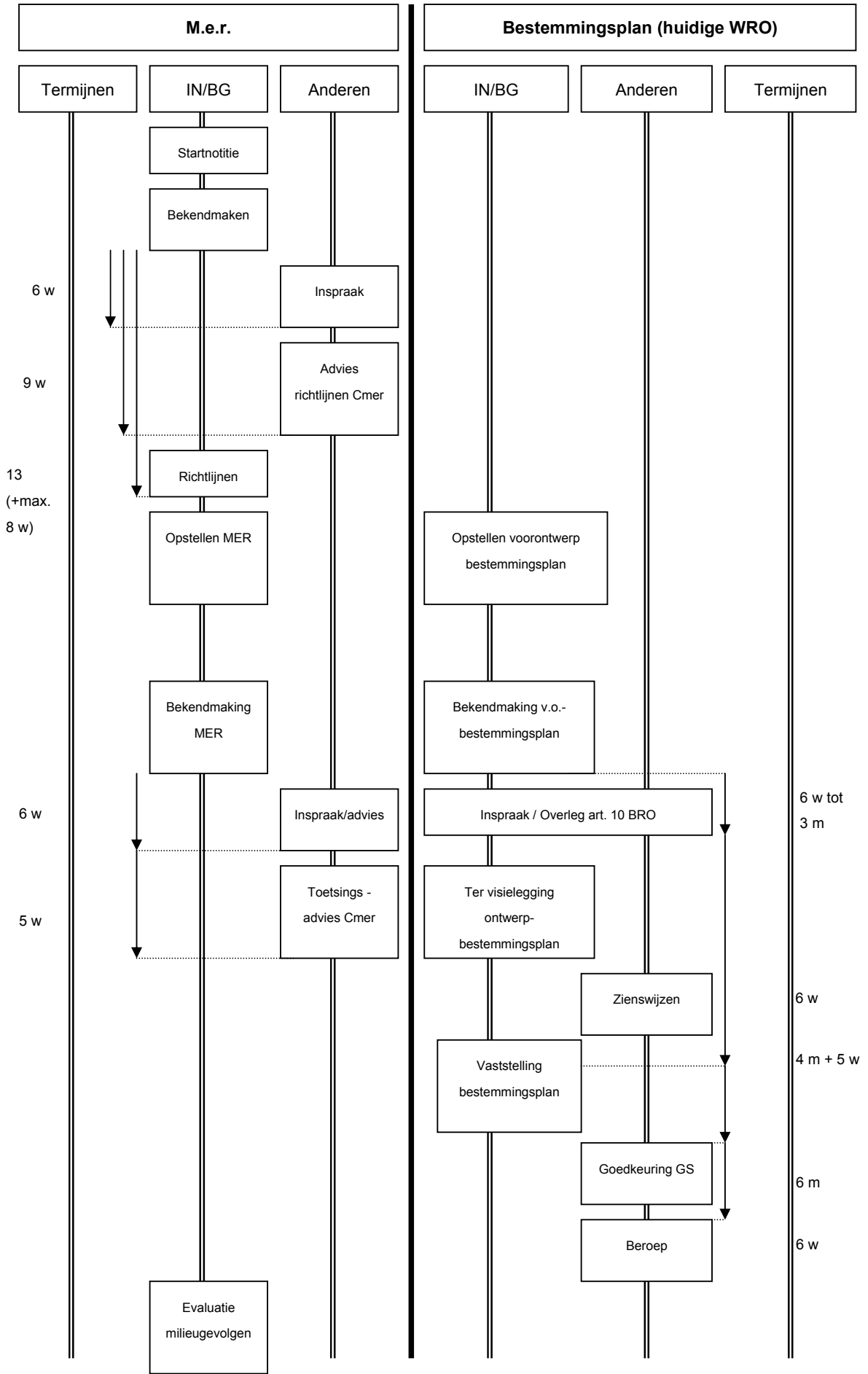
In het MER zal ingegaan worden op de te verwachten effecten op het gebied van:

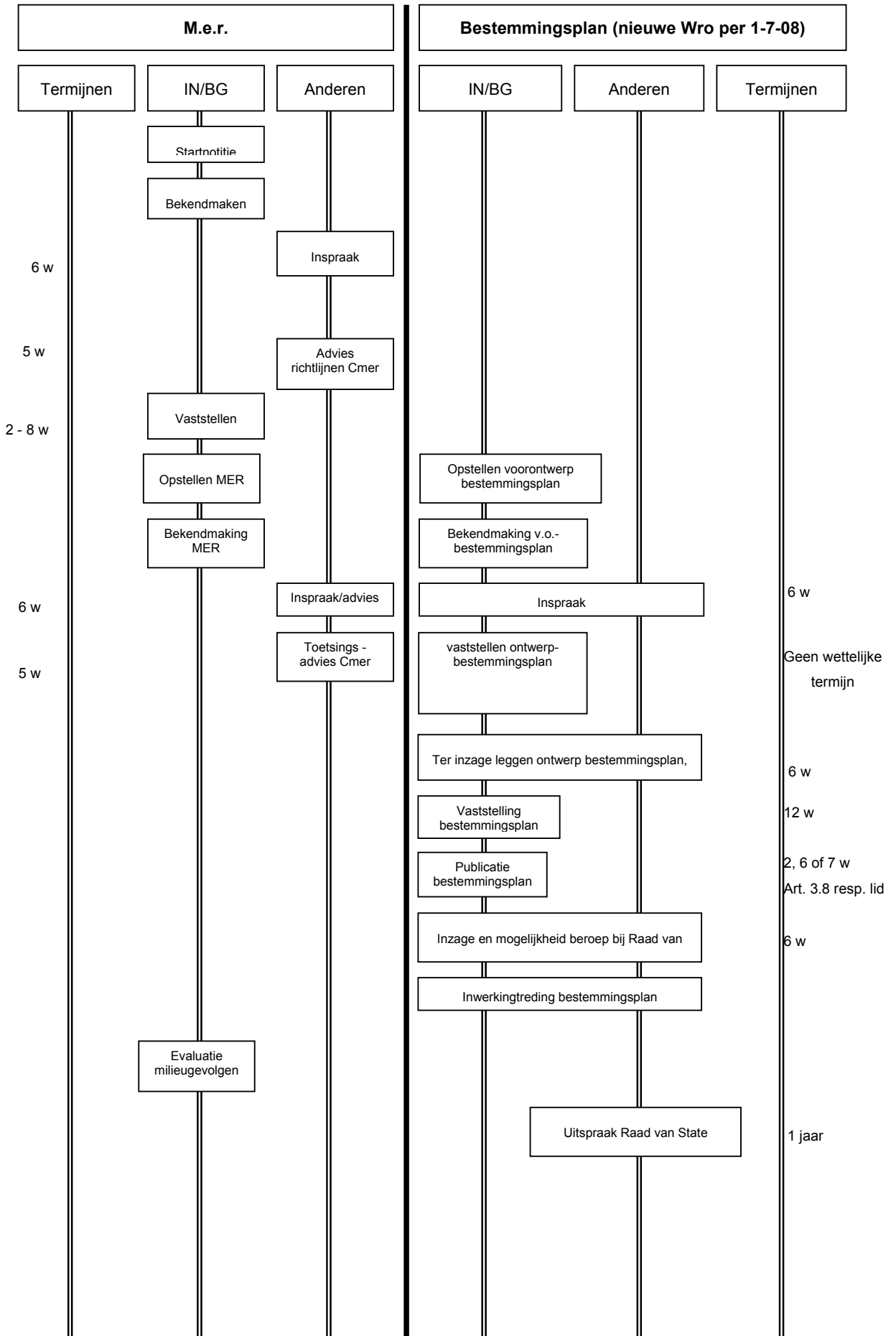
- Verkeersaantrekkende werking
- Capaciteit van de weg
- Capaciteit van parkeervoorzieningen
- Effect op geluid
- Effect op de luchtkwaliteit
- Verkeersveiligheid (bijvoorbeeld ten aanzien van route schoolgaande jeugd tussen Grou en Akkrum)
- Technische baanveiligheid

Bijlage

1

Afstemming tussen m.e.r. en bestemmingsplan (huidige en nieuwe
Wet ruimtelijke ordening)

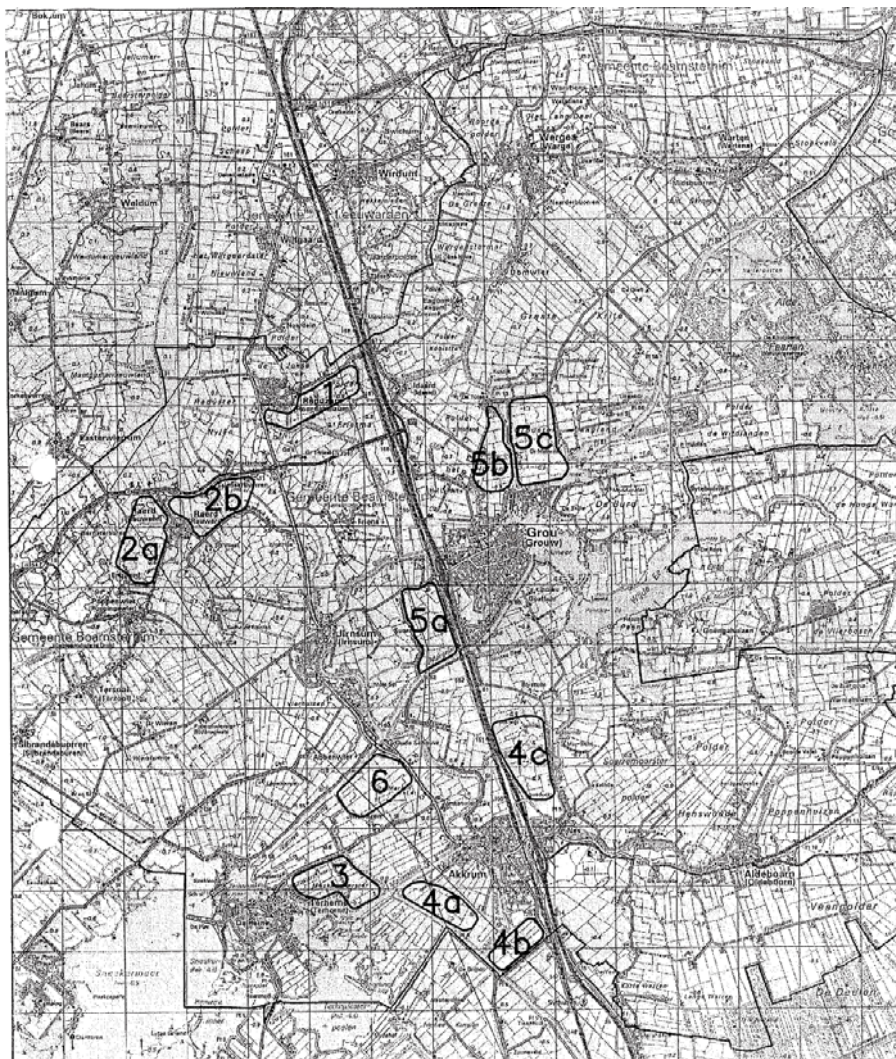

Bijlage

2

De onderzochte locaties

In totaal zijn in eerste instantie 11 locaties binnen een straal van 5 km rond Grou aangewezen en deze zijn aan de hand van een reeks criteria beoordeeld (zie onder de lijst met locaties).

- 1] Reduzum-oost: valt af vanwege de matige bereikbaarheid en de slechte landschappelijke inpasbaarheid van de golfbaan
- 2A] Raerd-west: valt af vanwege het niet aansluiten op een recreatief kerngebied
- 2B] Raerd-oost: valt af vanwege het niet aansluiten op een recreatief kerngebied
- 3] Terherne: realisatie zo goed als onmogelijk vanwege bestemming natuurgebied
- 4A] Akkrum-zuidwest: is een optie
- 4B] Akkrum zuid: is een optie
- 4C] Akkrum-Nes: valt af vanwege de matige bereikbaarheid
- 5A] Grou-west: is aangewezen als voorkeurslocatie

- 5B] Grou-Hoflan: heeft niet de voorkeur vanwege de ongunstige ontsluiting
- 5C] Grou-Leechlan: valt af vanwege de ongunstige ontsluiting
- 6] Oudeschouw: deze locatie valt af vanwege de slechte landschappelijke inpasbaarheid

De beoordeling is uitgevoerd aan de hand van een aantal toetsingscriteria:

- De mate waarin de golfbaan aansluit op een bestaand recreatief kerngebied (water en land).
Door concentratie versterken de kernen elkaar
- De mate waarin de golfbaan het karakteristieke, open landschap verstoort
- De mate waarin de locatie in de nabijheid van een woonkern met minimaal dezelfde omvang betreft. Het is ongewenst om een golfbaan te ontwikkelen, die groter is dan de woonkern zelf
- De mate waarin ontsluiting aangepast moet worden om de golfbaan voldoende bereikbaar te maken

Bijlage

3

Concept inrichtingsschets Golfbaan Goatum

Komt nieuwe voor in de plaats